



**Klubien elämyspäivä 30.10.2021**

**Joutsenretki Hangon lintulahdille**



**Mitä – miksi – missä – milloin ?  
Tarkemmat ohjeet retkelle tulijoille**

**16.10.2021 Ilkka Siissalo, [ilkka.siissalo@lions.fi](mailto:ilkka.siissalo@lions.fi), 040 8205380**



# Joutsenretki Hankoon – miksi?

Joutsenet ovat muuttolintuja, mutta niille on tyypillistä, että ne jäävät viivähtämään Suomen rannikoille syksyisin ja lähtevät etelämmäs vasta kun veden jäätyminen estää niitä uimasta ja ruokailemasta. Niitä jää myöhään syksyllä merenlahdille usein tuhansittain ja niiden meluisien parvien seuraaminen voi olla todella hieno elämys. Suomen parhaat joutsenpaikat ovat Meri-Porin alue sekä Hankoniemen lukuisat suojaisat lahdet. Nyt siis on tarkoituksena käydä katsastamassa joutsenilanne Hangossa – joko niitä on sadoittain vaiko vasta kymmenittäin?

Kokoonnumme Lappvikissa Hankoniemen kainalossa, käymme yhdessä lounaalla ja sen jälkeen ajamme autoilla yhdeltä joutsenlahdelta toiselle, riippuen säätilasta ja muista olosuhteista. Kohteita voi olla 5-10.



## Sopiva varustus?

Kävelymatkat autojen parkkipaikoilta joutsenlahdille eivät ole pitkät, vain muutamasta sadasta metristä noin kilometriin suuntaansa (Täktominlahdella ja Högholmenilla). Suurin osa on hyvää tietä tai polkua, mutta Högholmenilla ja Täktominlahdella saatamme myös kiivetä korkeille kallioille tähystämään merelle ja kalliot voivat olla hyvin liukkaita jos on ollut sateista.

Yhdessä kohteessa (Täktbukten/Västerfjärden) tiedetään olevan hyvin mutaista ja siellä ei pärjää ilman saappaita.

Kuva vasemmalla: Näkymä Högholmenilta avomerelle.

Kuva © Mikko Sorsa, retkipaikka.fi



# Kokoontuminen Lappvikissa klo 11

## Lounas Helsingin yliopiston Tvärminnen biologisella asemalla

**Kokoonnumme lauantaina 30.10.2021 noin klo 11 Hangon rintamamuseon parkkipaikalla Tammissaaren ja Hangon välisen ison tien varressa.**

Rintamamuseolle on helppo löytää. Se on aivan päätien varressa ja sinne on isot opasteet.

Navigaattoriin voi laittaa osoitteeksi Hangöuddsvägen 1625, 10820 Lappvik.

Sieltä ajamme Tvärminnen kylälle Helsingin yliopiston Tvärminnen biologiselle asemalle, jossa meille tarjotaan lounas alkaen noin klo 11.45. Luvassa on myös hyvin lyhyt biologisen aseman toiminnan esittely. Kuvassa biologisen aseman päärakennus, jossa lounas on sekä näkymä aseman pihalta.







# Mahdolliset tutustumiskohteet

Tässä Google mapsin näkymässä näkyy koko alue, jossa retkeilemme. Saatamme käydä joko kaikissa merkityissä kohteissa tai sitten vain osassa, riippuen mm. säätilasta. Jos innostumme, niin kohteita löytyy lisääkin. Kohteita on siis monia ja niiden välillä siirrymme autoilla. Högholmenilla ja Täktominlahdella kävelymatka autoilta kohteeseen on noin kilometrin, muissa paikoissa lyhyempi. Västerfjärdenillä tarvitaan saappaita rantaan pääsemiseksi.

## Mahdolliset kohteet oikealta vasemmalle:

0. Yliopiston biologinen tutkimusasema, Tvärminne. Lounas.

1. Tiilitehtaan ent. satama, Tegelbruket, Tvärminne

2. Svanvikenin lintutorni, Täktom

3. Högholmenin kallioinen niemi, Täktom

4. Täktominlahti

5. Västerfjärden / Täktbukten

6. Neljän tuulen tupa (kahvila)





# Huomioitavaa – sonniaitus !

Svanvikenin lintutornille pääsemiseksi pitää kulkea kapeaa puista pitkospuupolkua pitkin. Pitkospuut nousevat tikkaita pitkin sähköpaimenaidan yli eli menemme nautojen kanssa samaan aitaukseen. Rannan kaiskossa laiduntavat naudat ovat aika hurjan näköisiä ylämaanlehmiä. Ne ovat kyllä hyvin rauhallisia tavallisesti ja yleensä ne kulkevat kaukana lintutornille tulevista ihmisistä, mutta kuitenkin täytyy huomioida että todellakin menemme niiden kanssa samalle laitumelle.

**Koirien mukaanottaminen on Svanvikilla ehdottomasti kielletty.** Ja koska nautalaumassa on myös sonneja, jotka ajoittain saattavat ärsyyntyä jostain ärsykkeestä, niin **joutsenretkelle ei pidä tulla kirkkaanpunaisissa tai kirkkaan oransseissa vaatteissa.** Nautojen laidunalueella tulee myös olla melko hiljaa ja käyttäytyä rauhallisesti. Kuvan ylämaansonnin valokuvasin vuonna 2013 Svanvikilla, jolloin se ärsyyntyi minusta ja alkoi vaikuttaa uhkaavalta. Poistuin pikaisesti.



Valokuva Svanviken lintutornista © Mikko Sorsa, Retkipaikka.fi.  
Ylämaansonni, Täktom 2013 © Ilkka Siissalo





## Varusteista – optiikka

Vaikka vierailukohteemme ovat hyviä tähystyspaikkoja, niin etäisyydet meistä tähystäjästä itse joutseniin voivat monin paikoin silti olla pitkät. Kunnan kiikarit tai mieluummin vielä kunnan lintukaukoputki ovat tarpeen lintulajien erottamiseen kaukaa. Jos suinkin mahdollista niin ota mukaasi omat kiikarit ja lainaa vaikka kaveriltasi kaukoputki jos itselläsi ei ole. Optiikan puute ei kuitenkaan estä tulemasta mukaan.



Kuvissa Swarovskin lintukaukoputki ja Leican lintukiikarit. Nämä ovat aivan maailman huippua lintuoptiikassa, mutta vähemmälläkin pärjää – tai ilmankin. Retken ohjaajalla Ilkalla on mukanaan huippulaatuinen kaukoputki ja kunnan kiikarit. Niitä saa lainata. Mutta jos meitä on 20, niin olisi nopeampaa näyttää kaikille joku kohde mikäli putkia olisi useampi.



## Varusteista – vaatetus



Syksyisellä merellä on tuulista ja on vaikea ennustaa saammeko sadetta vai aurinkoa. On kuitenkin paikallaan korostaa, että kylmän tuulen pitävillä varusteille on tarvetta eikä olisi ihme, vaikka keli merellä vaatisi käsineidenkin käyttöä. Kaupungissa on usein paljon lämpimämpää kuin merellä. Jalkineista oli jo edellä puhetta. Ainoastaan Täktbukten / Västerfjärden on kohde missä kumisaappaat ovat pakolliset, mutta niitä kyllä kannattaa suositella muutenkin.



# Joutsenten tunnistaminen



Suomessa tavataan kolmea joutsenlajia: Kyhmyjoutsen, laulujoutsen ja pikkujoutsen, joista viimeksi mainittu on hyvin harvinainen. Pikkujoutsenia tulee Suomeen lähinnä muuttoaikoina. Näistä kuvista näet, miten aikuiset linnut voi nokan perusteella tunnistaa. Aikuisen kyhmyjoutsenen nokka on oranssi ja siinä voi olla nimen mukainen suuri musta kyhmy. Kyhmyjoutsen on erityisesti merenlahtien ja aivan kaupunkiympäristöjenkin lintu. Laulujoutsenen ja pikkujoutsenen nokka on molemmilla mustakeltainen. Kuvassa on vasemmalla pikkujoutsen ja keskellä ja oikealla laulujoutsenet. Laulujoutsenella keltainen ulottuu kiilana kohti nokan kärkeä, pikkujoutsenella taas keltaista on vain nokan tyvessä ja väriraja on pystysuora. Pikkujoutsen on myös lyhytkaulaisempi ja erottuu siksi usein jo kaukaa. Se on hyvin harvinainen, mutta jos meillä on tuuria, voimme tällaisella retkellä ehkä sen nähdä.





# Nähdään Hangossa 30.10.2021 !



Tavataan Hangossa lauantaina 30.10. Retki ei maksa mitään, Lions-piiri 107-B tarjoaa. Mutta paikkoja on vain 20 eli ilmoittaudu pian ! Ilmoittautumiset [susanna.jokipera@lions.fi](mailto:susanna.jokipera@lions.fi)